

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Од дана формирања Управе за финансирање и подстицање мера енергетске ефикасности (друга половина 2021. године), која је орган у саставу Министарства рударства и енергетике, у оквиру Националног програма енергетске санације објеката од јавног значаја у јединицама локалних самоуправа и градским општина, спроведено су 4 јавна позива, којим је обухваћено укупно 131 објекат од јавног значаја у ЈЛС широм Републике Србије. Укупно завршених радова до сада је у 39 ЈЛС. Показатељи који се прате јесу уштеде у погледу смањења трошкова енергије и смањење емисије CO₂.

Реализацијом пројеката који се односе на 2022. годину (38 објеката од јавног значаја у 38 ЈЛС) уштедећемо око 9 милиона kWh на годишњем нивоу, а смањење емисије CO₂ око 4500 тона годишње.

Реализацијом пројеката који се односе на 2023. годину (21 објекат од јавног значаја у 21 ЈЛС) уштедећемо око 4,5 милиона kWh на годишњем нивоу, а смањење емисије CO₂ око 5000 тона годишње.

Реализацијом пројеката који се односе на 2024. Годину (72 објекта од јавног значаја) уштедећемо око 9 милиона kWh на годишњем нивоу а смањење емисије CO₂ око 5500 тона годишње, и произвешћемо 1101 kW енергије, из обновљивих извора енергије.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

5) Која промена се предлаже?

У току спровођења наведених програма енергетске санације уочено је да је потребно детаљније разрадити мере које су постојале и раније али нису биле таксативно наведене. Као на пример потреба да меру замене котлова, условимо заменом еколошки прихватљивим горивима, уз обавезу Корисника да се стари котао који је био предмет замене физички уклони, како не би били у ситуацији да постоји могућност коришћења старог система.

Када је у питању мера унапређења термичког омотача објекта у погледу замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког ова мера обухвата и додатну опрему за прозоре/врата, као што су спољне окапнице (солбанци), унутрашње подпрозорске даске, ролетне и други спољни застори за засенчење унутрашњих простора, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора/врата, обрада унутрашњих шпалетни око замењених прозора/врата, малтерисањем или гипс-картонским плочама, глетовање и бојење само шпалетни са завршном обрадом ивица или бојење унутрашњих зидова и плафона просторија у којима су замењени прозори/врата а што је прихватљиво у смислу горе наведених уштеда енергије и смањења емисије CO₂.

Такође, код постављања термичке изолације зидова, крова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору, ова мера обухвата и завршну обраду зидова и осталих фасадних

елемената после постављања термичке изолације. Уколико се термичка изолација према негрејаном таванском простору поставља на међуспратну конструкцију (таваницу), ова мера може обухватити и постављање плафона од гипс-картонских плоча испод међуспратне конструкције последњег спрата на којој се поставља термичка изолација. Сви пратећи лимарски радови, као што су радови на демонтажи лимарских окапница, олука и других фасадних елемената и њихова израда и монтажа, такође могу бити обухваћени овом мером, као саставни и неодвојиви део радова на термичком омотачу и остварење наведених уштеда. Када је реч о мери модернизације система јавног осветљења у ЈЛС путем замене извора светлости, светиљкама у ЛЕД технологији, та мера је на исти начин примењивана и до сада, а што показују и остварене уштеде у погледу енергије.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Нема промена у погледу циљних група. Корисници су и даље ЈЛС и градске општине, као и девастиране општине.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Основни циљ Програма је финансијска подршка мерама и механизмима унапређења енергетске ефикасности предвиђеним Законом и стратешким документима из области енергетике.

Програмом треба да буду постигнути следећи циљеви:

1) остваривање уштеде енергије и њено рационално коришћење применом проверених савремених технологија и производа чије је коришћење економски оправдано;

2) коришћење обновљивих извора енергије за сопствене потребе;

3) већа уписаност привредних субјеката;

4) заштита животне средине кроз смањење емисије гасова који стварају ефекат стаклене баште (ГХГ гасови);

5) развијање јавне свести о значају енергетске ефикасности и рационалне употребе енергије.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељи који се прате јесу уштеде у погледу смањења трошкова електричне и топлотне енергије и смањење емисије CO₂. Тачан број у погледу броја објеката од јавног значаја, чија се енергетска санација планира по основу Уредбе о утврђивању програма финансирања активности и мера унапређења енергетске ефикасности у 2025. години се унапред не може знати, јер зависи од вредности радова сваког појединачног пројекта који буде испуњавао услове јавног позива, али на основу претходних година и расположивих средстава очекује се да то буде 30 или више објеката од јавног значаја. Такође исти је коментар у погледу смањења трошкова електричне и топлотне енергије као и смањења емисије CO₂. На основу информација и података којим располажемо из претходних година

очекиване уштеде су смањење емисије CO₂ око 7500 тона годишње и око 6,5 милиона kWh на годишњем нивоу. ЈЛС су дужне да приликом аплицирања на јавни позив у самој пријави наведу које су очекиване уштеде наведених показатеља, а на основу приложене документације (елабората, студије техно-економске оправданости, као и енергетског пасоша и друге). Након завршетка пројекта ЈЛС такође достављају енергетски пасош којим доказују да је зграда енергетски напредовала за 2 енергетска разреда или најмање енергетски разред Ц.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

- 1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Не постоје трошкови које ће додатно произвести разрађене мере енергетске ефикасности. Користи које се остварују јесу као до сада а то су уштеде у погледу смањења трошкова енергије и смањење емисије CO₂. Користи које привреда може имати од наведених измена, се огледају и у томе да ће се ангажовање привредних субјеката за извођење радова од стране ЈЛС, односити и на радове као што су лимарски, молерски и други, што подразумева могућност ангажовања већег броја запослених на извођењу предметних радова.

ПРИЛОГ 8:

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

- 1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Разрађене мере немају додатног утицаја у погледу заштите животне средине, посебно када је реч о мери промене котлова који користе еколошки неприхватљиво гориво, јер се ни до сада нису финансирали пројекти који не подразумевају замену котла енергетски ефикаснијим и еколошки чистијим горивом, само је сада децидно наведено како не би долазило до забуне код подносиоца пријава на јавни позив. Што се тиче одлагања котлова који су предмет замене и контроле истог, потребно је да то буде учињено у складу са Законом и другим прописима којима се уређује област животне средине и њене заштите, као и у складу са надлежностима јединицама локалних самоуправа и градских општина.